

Obsah

Obsah	5
1 Úvod	9
ČÁST I: ÚVOD DO INTERKULTURNÍ PSYCHOLOGIE	10
2 VYMEZENÍ DISCIPLÍNY	11
2.1 Co je to interkulturní psychologie?.....	11
2.2 Historie a vývoj interkulturní psychologie	11
Odbočka: Eugenika	12
2.3 Oblasti aplikace.....	14
3 Základní pojmy interkulturní psychologie	16
4 Základní modely kultury	29
4.1 Dimenze národních kultur podle Geerta Hofstedeho	29
4.1.1 Vzdálenost moci (Power Distance PDI)	30
4.1.2 Individualismus versus kolektivismus (Individualism versus Collectivism, IDV)	33
4.1.3 Maskulinita versus feminita (Masculinity versus Femininity, Mas).....	34
4.1.4 Vyhýbání se nejistotě (Uncertainty Avoidance, UAI)	35
4.1.5 Dlouhodobá versus krátkodobá orientace (Long-term versus Short-term orientation, LTO).....	36
4.1.6 Požitkářství versus zdrženlivost (Indulgence versus Restraint, IVR).....	37
4.2 Dimenze národní kultury podle Fonsse Trompenaarse	38
4.2.1 Univerzalismus versus partikularismus (Universalism versus Particularism).....	39
4.2.2 Individualismus versus kolektivismus (Individualism versus Collectivism)	39
4.2.3 Neutralita versus emocionalita (Neutral versus Emotional Culture).....	40
4.2.4 Specifičnost versus difuznost (Specific versus Diffuse Culture).....	40

4.2.5	Orientace na přisuzování versus orientace na dosahování (Ascription versus Achievement Orientation)	40
4.2.6	Orientace na minulost, přítomnost či budoucnost (Orientations to Past, Present and Future)	41
4.2.7	Interní orientace versus externí orientace (Inner-directed versus Outer-directed Orientation)	41
4.3	Kulturní dimenze podle Edwarda T. Halla	41
4.3.1	Zacházení s prostorem.....	41
4.3.2	Vztah k času	42
4.3.3	Komunikace	42
4.4	Kulturní standardy podle Alexandra Thomase	43
ČÁST II: METODOLOGIE		45
5	Metody interkulturní psychologie	46
5.1	Cíle výzkumu v interkulturní psychologii	46
5.2	Od teorie k hypotéze.....	47
5.2.1	Teorie a konstrukty.....	47
5.2.2	Proměnné	48
5.2.3	Hypotézy.....	50
5.3	Kvantitativní a kvalitativní výzkum v interkulturní psychologii	51
5.3.1	Výběr výzkumného vzorku (kvantitativní výzkum).....	52
5.3.2	Techniky sběru dat	54
5.4	Problematika překladu.....	56
ČÁST III: PSYCHICKÉ PROCESY V INTERKULTURNÍM KONTEXTU		58
6	Percepce	59
6.1	Vnímání: Základní pojmy a principy	59
6.2	Jak kultura ovlivňuje vnímání?	60
6.2.1	Role zkušenosti	61

6.2.2	Vliv hodnot a potřeb	62
6.2.3	Percepce obrázků	64
6.2.4	Percepce hloubky	65
	Odbočka: Vnímání hloubky – percepční vodítka	66
6.2.5	Kreslení obrázků	71
6.2.6	Vnímání barev	74
6.2.7	Rozpoznávání tváří	75
7	Kognice (inteligence)	77
7.1	Definice inteligence	77
7.2	Teorie inteligence	78
7.2.1	Teorie g (Charles Spearman)	78
7.2.2	Teorie mnohočetné inteligence (Howard Gardner)	79
7.2.3	Triarchická teorie inteligence (Robert Sternberg)	81
7.2.4	Příklady inteligentního chování neměřitelného západními testy inteligence	83
	Odbočka: Prehistorie měření inteligence	84
7.3	Faktory ovlivňující inteligenci	85
7.4	Rozdílné hodnoty IQ ve světě	88
8	Emoce	90
8.1	Základní teorie emocí	90
8.1.1	Izardova teorie diskrétních emocí	90
8.1.2	Teorie kognitivního zhodnocení Roberta Lazaruse	90
8.1.3	James-Langeova periferní teorie emocí	90
8.1.4	Cannonova thalamická teorie emocí	90
8.1.5	Psychoevoluční teorie emocí Roberta Plutchika	91
8.1.6	Teorie emocí podle Paula Ekmana	91
8.2	Základní emoce podle Paula Ekmana	93

8.2.1	Smutek a utrpení	93
8.2.2	Hněv (vztek, zlost).....	94
8.2.3	Překvapení, úlek a strach.....	95
8.2.4	Znechucení, odpor	96
8.2.5	Příjemné a radostné emoce	97
8.2.6	Jak využít vyjadřování emocí	98
8.3	Projevy emocí v různých kulturách	98
ČÁST IV: DALŠÍ VYBRANÁ TÉMATA INTERKULTURNÍ PSYCHOLOGIE		100
9	Rasové a etnické předsudky	101
10	Verbální a neverbální komunikace	117
10.1	Komunikace.....	117
10.1.1	Funkce komunikace	117
10.1.2	Typy komunikace	117
10.2	Verbální komunikace.....	118
10.2.1	Předpoklady verbální komunikace	118
10.2.2	Jazyky, jejich rozšíření a klasifikace	118
10.2.3	Vztah jazyka a etnika	122
10.2.4	Kolik slov musí člověk znát, aby se dorozuměl s ostatními?	123
10.2.5	Spisovný jazyk, nářečí a neúplné jazykové útvary.....	123
10.3	Neverbální komunikace	124
10.4	Jazyk a komunikace v interkulturním kontextu	126
11	Literatura	128